

Άγ. Αναστάσιος Υφάντης, εκ Περιστερωνοπηγής Μεσαωρίας Κύπρου

/ [Πεμπτούσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)



Ιστορικά στοιχεία για τον Άγιο Αναστάσιο

Ο χρονογράφος του 15^{ου} αιώνα Λεόντιος Μαχαιράς αναφέρει ότι ο Άγιος Αναστάσιος είναι μεταξύ των 300 κληρικών και λαϊκών, οι οποίοι μετά την άλωση της Ιερουσαλήμ από τους Άραβες το 638 μ.Χ, κατέφυγαν στην Κύπρο, για να ξεφύγουν από τη μανία των Σαρακηνών.

(...) Όταν οι Σαρακηνοί επήραν την γην της επαγγελίας, τότε εβγήκαν οι πτωχοί οι χριστιανοί απού εγλυτώσαν και επήγαν όπου ηύραν καταφύγιν· ήσαν αρχιεπίσκοποι, επίσκοποι ιερείς και λαϊκοί και επή-γαν όπου 'φτάσαν. Και ήρταν και εις την περίφημον Κύπρον μία συ-ντροφία, όπου ήσαν τ' (=300) ονομάτοι, και γροικώντας, ότι Έλληνες εφεντεύγαν τον τόπον, διά τον φόβον επήγαν εις το έναν μέρος και εις το άλλον, και έσγαψαν την γην και εμπήκαν μέσα, και επροσεύχουνταν τω Θεώ (...)



(...)Ευρίσκεται εις την Περιστερώναν της Μεσαρίας ο ἅγιος Αναστάσιος ο θαυματουργός, εις την Ορμετιάν ο ἅγιος Κωνσταντίνος στρατιώτης εις την Σίνταν ο ἅγιος Θεράπων(...)

Ο Ἅγιος Αναστάσιος αν και δεν είναι γνωστός στους συναξαρι-στές, από ένα σύντομο συναξάρι που περιλαμβάνεται στην παλαιά α-κολουθία του πληροφορούμαστε ότι ήταν ένας από τους 300 ορθοδόξους της Αλαμανίας (Γερμανίας), οι οποίοι πήραν μέρος σε μια σταυροφορία στα χρόνια του αυτοκράτορα Αλεξίου του Κομνηνού (1081-1118) και του γιου του Ιωάννη (1118-1143). Αργότερα, επειδή οι Λατίνοι της Παλαιστίνης τους κατεδίωξαν, κατέφυγαν στην Κύπρο, όπου έζησαν μοναχικό και ασκητικό βίο.

«Οὗτος ο Ὅσιος Πατήρ ημῶν Αναστάσιος, ην εν τοις χρόνοις του Βασιλέως των Χριστιανῶν, Αλεξίου του Κομνηνού, και του υιού αυτού Ιωάννου μετά και των λοιπῶν τριακοσίων Ορθοδόξων των εξ Αλαμανίας ὄντων, και εν Κύπρῳ τότε υποκειμένη τῷ Ορθοδόξῳ Βασιλεί, τον μονήρη βίον διανυσάντων. Ὅτε γαρ ο

λεγόμενος Ιερός πόλεμος συνεκροτείτο και γινόμενος δήθεν διά τα Άγια προσκυνήματα, ήλθαν και αυτοί στρατιώται μετά των λοιπών. Ορώντες δε εν τοις πολέμοις και τους Ορθοδόξους κακοποιημένους υπό Λατίνων, αφέντες την επίγειον στρατείαν, εστρατεύθησαν τω επουρανίω Βασιλεί. Αναλαβόντες τα όπλα της μοναδικής πολιτείας εν Κύπρω ένθα εν ερήμοις και όρεσι διατρίβοντες, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι και υπό Δαιμόνων επηρεα-ζόμενοι, και νικήσαντες χάριτι του ενδυναμούντος Χριστού πάντα πειρασμόν, διά των μεγάλων αυτών αρετών, γενέσθαι και θαυμάτων πολλών αυτοουργοί· ου μόνον ζώντες, αλλά και μετά θάνατον όθεν και μέχρι του νυν τοις ευλαβώς προσερχομένοις τω Τάφω αυτού ο Θεός ούτος Αναστάσιος άριστος δείκνυται ιατρός, και ταχέως προφθαίνει εις τους επικαλούμενους αυτόν εκ πίστεως. Ταις τούτου πρεσβείαις Χριστέ ο Θεός ημών, ελέησον ημάς ως φιλάνθρωπος».

Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειώσουμε ότι το συναξάρι του Αγίου Αναστασίου, καθώς και τριών άλλων Αγίων στα οποία γίνεται μνεία των Αλαμανών η της Αλαμανίας (Αγίου Κενδέα, Αγίου Θεράποντος και Αγίου Αυξεντίου) είναι πολύ μεταγενέστερα, χρονολογούνται, δε ό-λα από τον 18^ο αιώνα μέχρι τις αρχές του 19^{ου} αιώνα. Γι' αυτό το λόγο δεν μπορούμε να στηριχθούμε απόλυτα στις πληροφορίες τις οποίες δί-νουν.

Μελετώντας τις σχετικές πληροφορίες για τον Άγιο Αναστάσιο, πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη και μια τελευταία μελέτη του ερευ-νητή και ιστορικού Κώστα Κύρρη ο οποίος σύμφωνα με τον κώδικα Coislin 105 του 10^{ου} -11^{ου} αιώνα τοποθετεί τον Άγιο πριν από το 10^ο αι-ώνα, δηλαδή αρκετά πιο νωρίς από το χρόνο που αναφέρει το σύντο-μο συναξάρι. Ακριβώς για το θέμα αυτό ο Κώστας Κύρρης γράφει:

Ότι ο Άγιος Αναστάσιος έζησε πριν από τον 10^ο αιώνα μαρτυρεί-ται από την ύπαρξη του βίου τον στον κώδικα Coislin 105 του 10^{ου}-11^{ου} αιώνα.

Επίσης είναι επιβεβλημένο να παραθέσουμε. τουλάχιστον περιληπτικά, τα συμπεράσματα πρόσφατης μελέτης του μοναχού Χαρίτωνος Σταυροβουνιώτη για το ακανθώδες θέμα των έξωθεν ελθόντων Οσίων, ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνεται και ο Άγιος Αναστάσιος.

α) Άπαντες ήσαν γνησίως Ρωμιοί μοναχοί (Ορθόδοξοι δηλαδή την πίστιν πατέρες προερχόμενοι εκ διαφόρων περιοχών της ενιαίας ρωμαϊκής -βυζαντινής αυτοκρατορίας).

β) Δεν ήλθον άπαντες ομού εις Κύπρον, αλλά κατά διαφόρους χρόνους (πάντως πρώιμους ή μέσους βυζαντινούς) και υπό ποικίλας περιστάσεις(...)

γ) Ο ακριβής συνολικός αριθμός των Οσίων τούτων δεν είναι γνωστός μετ' ακρίβειας, αν και η υπό των χρονογράφων καταγεγραφομένη παράδοσις ανάγει αυτούς εις τον συμβολικόν μεγάλου πλήθους ιερών αριθμόν των τριακοσίων(...)

Αν και γράφτηκαν πολλά μέχρι τώρα από διάφορους μελετητές για το χρόνο, την προσωινυμία «Αλαμανοί» καθώς και τις συνθήκες που κατέληξαν στην Κύπρο οι 300 Αλαμανοί Άγιοι δε θα αναφέρουμε περισσότερα. Θα σταθούμε περισσότερο στα θαύματα του Αγίου καθώς και στα τεκμήρια της παρουσίας του. Αυτά ήταν ο τάφος του καθώς και τα εργαλεία υφαντικής, που χρησιμοποιούσε όσο ζούσε σε μια σπηλιά της Περιστερώνας της Μεσαορίας. Ο Άγιος Αναστάσιος ο θαυματουργός, όπως αποκαλείται, έζησε με νηστεία, αγρυπνία και προσευχή, θεραπεύοντας κάθε ασθένεια. Πιο πολύ όμως ζητούσαν τη βοήθειά του όσοι υπέφεραν από ρευματοπάθειες, αρθριτικά, παράλυση και κατάγματα. Ο Άγιος Αναστάσιος δε σταμάτησε ποτέ να εργάζεται, για να εξασφαλίζει με τον τρόπο αυτό τον καθημερινό επιούσιο. Μέσα σε μια λαξευτή σπηλιά, όπου διάλεξε για να ασκητέψει, έστησε τον αργαλειό του κι' εκεί ύφαινε σακκιά για τη φύλαξη ή μεταφορά δημητριακών. Πάνω από τον τάφο του, σε μια πεζούλα, υπήρχαν μέχρι τον Αύγουστο του 1974 τα ξύλινα «μακούτζια» του (=σαΐτες), διατηρημένα σε πολύ καλή κατάσταση. Τα εργαλεία αυτά έτριβαν στα πονεμένα τους μέλη όσοι ζητούσαν τη βοήθειά του για θεραπεία. Αργότερα τα τοποθετούσαν μπροστά στις εικόνες του, στις δύο παρα-κείμενες εκκλησίες του, την παλιά μοναστηριακή και την καινούργια. Παράλληλα με αυτά οι προσκυνητές έφερναν στη χάρη του και πολλά κέρινα ομοιώματα.

Η μνήμη του Αγίου Αναστασίου εορτάζεται στις 17 Σεπτεμβρίου.

(Πηγή: «Βίος- Θαύματα- Ακολουθία του Οσίου και Θεοφόρου Πατρός ημών Αναστασίου του Θαυματουργού του εν Περιστερωνοπηγή, εκδ. Ι.Μ. Μονή Βατοπαιδίου, σ. 11- 16)